

# Smiltsērķšķu lauki un namiņš

Darbu bankā nomaina ar saimniekošanu laukos

**Zemnieku saimniecība "Eģīši" Iršu pagastā pēdējos gados attīstījusi jaunu darbības virzienu — smiltsērķšķu audzēšanu, iegūstot arī šo vērtīgu ogu sulu. Papildinājums tam ir tūrisms, un decembrī atklāts "Smiltsērķšķu namiņš."**

SANDRAS PUMPURES  
TEKSTS UN FOTO

## Ir piemērota zeme

Istnot ieceri par smiltsērķšķu audzēšanu saimniecības īpašniece Irita Riekstiņa sāka pirms dažiem gadiem. Vīrs Agris bija sācis nodarboties ar graudkopību, un arī Iritai arvien vairāk gribējās savu darbošanās saistīt ar laukiem. Viņi paši dzīvo Pļaviņās, bet Iršos, netālu no pagasta centra pie vecāku mājām bija zeme, tāpēc domājusi, ko tajā labāk stādīt.

— Pārdomāju dažādas iespējas, un tad izlasīju rakstu par smiltsērķšķiem, kas piesaistīja. Arī zeme mums piemērota šiem augiem. Kad apstiprināja manu projektu darbības uzsākšanai, tas bija vēl lielāks stimuls sākt darīt. Smiltsērķšķi ir kā ieguldījums nākotnē, jo uzreiz lielas ražas vēl nav, bet, ja neko nedarīsi šodien, rit nekā nebūs. Tobrīd esošais darbs bankā ar "papīriem" man patika, bet saimniekošana savā saimniecībā laukos tomēr šķiet tuvāka. Tagad gan arī strādāju algotu darbu, bet citur, — stāsta Irita.

Viņa atzīst, ka smiltsērķšķi nav īpaši kaprīzi audzēšanā, un arī lielu kopšanu tie neprasa. Problēmas gan sagādāja aizvadītā sausā vasara. Bija bažas, ka ogas var nobirt, tāpēc kociņus laistījuši. Savu ietekmi laika apstākļi gan deva, jo raža nebija tik liela kā iepriekš, un arī dzinumumu pieaugums krietni mazāks kā citus gadus. Tomēr gads no gada atšķiras, ar ko jāreķinās. Lidz ar to labi, ka saimniecībā ir dažādi darbības veidi — kādā veicams labāk, un ienākumi izlīdzinās.

## Plāno attīstību

Vienā laukā ir divgadīgie stādi, otrā — trīsgadīgie, kas jau dod lielāku ražu. Kopā ir četri hektāri. Ogu lasīšanā pamatā iztiek pašu spēkiem, dažkārt piesaista arī palīgus. Novāktās ogas glabā saldētavā un tad pārstrādā sulā, kas zināma ar zīmolu "Just Bio". Šobrīd sulas spiešana ir ārpalpojums, un to gatavo tik, cik nepieciešams. Nākamais posms saimniecībā varētu būt pārstrāde, lai sulu var spiest paši un papildinātu produktu klāstu, piemēram, smiltsērķšķu lapu tēju, ko Irita ar savējiem gatavo savai lietošanai, bet ar laiku varētu to piedāvāt citiem. Tāpat kā ogu pulveri un vērtīgo eļļu. Šobrīd saimniece pati gatavo dabīgā vaska sveces.

Arī paši ģimenē smiltsērķšķu sulu lieto katru dienu, kas ir gan mun-



SMILTSĒRKŠĶU laukā.

drumam, gan palīdz atvairst slimības. Savas veselības profilaksei dienā vajagot apēst vismaz septiņas ogas. Saimniecības produkciju daudzi iecienījuši arī dāvanām, īpaši Ziemassvētku laikā.

## Kopīgiem spēkiem ar visu tiek galā

Ar laiku Iritai radusies doma arī par tūrismu. Smiltsērķšķu namiņš no idejas līdz atklāšanai tapa divos gados. Iespēja to iegādāties un ierīkot atbalsīta LEADER projektā.

— Ideja un vīzija par namiņu jau bija uz papīra, tāpēc domāju, ka jāmeģina rakstīt projektu. Pieskirtais finansējums palīdzēja to visu īstenot. Process nebija tik ātrs, kā sākumā domāju, jo lielu daļu laika aizņēma dažādas formalitātes. Pašu namiņu iegādājās jau gatavu, un to atveda šogad jūnijā. Pateicoties manas ģimenes vīriešiem un palīgiem ar smago tehniku, ēku izdevās novietot paredzētajā vietā gluži vai ar milimetru precizitāti! Tad vajadzēja paveikt iekšdarbus, pārdomājot, kā visu izvietot nelielajās telpās, — stāsta Irita. Viņa atzīst, ka daudz padomu prasījusi vecākajai meitai, lai ir gan praktiski, gan mūsdiēnīgi, bet, protams, iesaistījās visa ģimene un atbalstītāji bija arī radu saime. Kopīgiem spēkiem visi darbojas arī tālāk.

Vēl pirms oficiālās atklāšanas namiņā jau bija pirmie viesi, kas to atzinīgi novērtējuši. Irita teic, ka tik labus apmeklētājus, kā pirmos, gribētu visus! To ģimenei arī vēleja



ĢIMENES KOPDARBS. Irita ar savējiem — vīrs Agris, meita Justīne un dēls Intars.

Aizkraukles novada pašvaldības Tūrisma nodaļas vadītāja Anita Šmite namiņa atklāšanas dienā, kā arī atzīstību turpmāk.

## Vienmēr ir jāsapņo!

Namiņā var atpūsties līdz pieciem viesiem, ir pilnībā nodrošināta virtuve — ar tehniku un traukiem, dušas telpa, tualete un ārpusē kubls. Pa namiņa lielajiem logiem un no terases var baudīt dabas skaistumu un lauku mieru, saulrietu, skatu uz smiltsērķšķu audzēm un nogašot saimnieku sarūpēto produkciju. Omulīgi nelielajā ēkā, kas

lieliski iederas ainavā, ir ziemas baltumā un arī citos gadalaikos. Tur ir tas, ko viesi meklē visvairāk — netraucēta atpūta.

Irita atzīst, ka visas ieceres "Eģīšos" ir kādi klusāki vai lielāki sapņi. Viņa smaida, ka savulaik diplomdarbs augstskolā bijis par atpūtas vietas izveidi. Tad par to nedomājusi, bet tagad patiesi īstenojusi. Acīmredzot, katram jādara tas, kas sirdij tuvs, un agrāk vai vēlāk pie tā arī nonāk. Tā ka ir jāsapņo! ♦

ĪSTENOTA VĒL VIENA  
IECERE — gandarīta  
Irita Riekstiņa.



SMILTSĒRKŠĶU NAMIŅŠ gatavs uzņemt visus.

MAF  
Mediju atbalsta fonds

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild laikraksts "Staburags".